Reglement,

om den

Kongelige Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færoiske

Handel,

og sammes

Privilegier og Friheder

paa 30 Aar.

Fredensborg Slot, den 2 Julii 1781.

Kiøbenhavn,

trykt hos Directeur N. C. Hopffner, Hans Kongelige Majestæts og Universitets Bogtrykker.

Landsbókasafn Íslands

Wi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmerſken og Oldenborg ꝛc. ꝛc. Giøre alle vitterligt:

At ligeſom Vor allernaadigſte Omhue, fra Vor Regierings Begyndelſe af, altid har været henvendt til Vore Staters Flor og Velſtand, ſaa haver og ſamme i Særdeleshed været ſtillet paa Handelen og Fiſkerierne paa og omkring Vore Lande, Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, paa det deraf kunde drages den meſte Fordeel, ſom muligt, ſaavel for diſſe Lande ſelv, ſom for Vore Stater. I denne Henſeende have Vi i Aaret 1774. allernaadigſt udløſt det forrige almindelige Handels-Compagnie, og ſiden ladet den Grønlandſke Handel paa den eene Side, og den Islandſke og Finmarkſke paa den anden, forestaae ved 2de adſkilte Directioner, ſamt til diſſe 2de ſidſte Handeler endnu feiet den Færøiſke, alt under Vor

Stats-Balance- og Ober-Skatte-Directions Bestyrelse. Vi have ligeledes i værende Tiid allernaadigst anordnet for Island og Finmarken nye, og med disse Tiders Omstændigheder mere overeensstemmende Tarter, end de forrige vare, samt ladet bygge endeel Skibe, saavel til Hval- og Robbe-Fangst i Strat-Davis og ved Spits-Bergen, som til Torske-Fangsten under Island, med mere. Og da det er Vort allernaadigste Ønske, at disse og deslige Anlæg, til Nærings-Midlernes Befordring og Handelens Udvidelse, maatte blive vedligeholdte, og bragte til al mulig Fuldkommenhed, saa have Vi allerede ei alleene allernaadigst fundet for godt, at den Grønlandske Handel og Fiskefangst fra 1 May indeværende Aar skal igien foreenes med den Islandske og Finmarkske, men og nu, af disse 3de Handeler, tillige med den Færøiske, ved dette Vort Reglement, allernaadigst at stifte og oprette en samlet Handel, under Navn af **den Kongelige Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færøiske Handel**, hvis Begyndelse skal regnes fra 1ste Januarii indeværende Aar, og den siden vedblive i 30 Aar, og altsaa indtil Udgangen af Aaret 1810, med saadan Indretning og Friheder som følger.

I.

For disse saaledes foreenede Handeler have Vi allerede allernaadigst beskikket en Direction, bestaaende nu for Haanden af Vore Geheimeraader, *Christian Ludvig von Stemann* og *Owe Høegh Guldberg*, Riddere, Vores Conferentz-Raad *John Erichsen*, og Vores Etatz-Raad *Wilhelm August Hansen*; og naar nogen af disse skulle afgaae, have de øvrige tilbageværende allerunderdanigst at foreslaae Os 2de Personer, hvoraf Vi, efter Befindende, allernaadigst kunne udvælge een i den

i den Afgangnes Sted. Ellers er Vor Allernaadigste Villie og Befaling, at tvende Deputerede af Vort Rente-Kammer, og deriblant den Første, altiid skulle have Sæde i denne Direction, og samme første Deputeret af Rente-Kammeret tillige have umiddelbar Forestilling til Os i alle de Sager, som angaae disse foreenede Handeler. Ligeledes have Vi for disse Handeler allernaadigst udnævnt en Administration, som nu for Tiden skal bestaae af følgende administrerende Directeurer, saasom, for den Islandske og Finmarkske Handel, Vores Justitz-Raad og Raadmand i Vor Kongelige Residents-Stad Kiøbenhavn, *Hans Christian Bech*; for den Færøiske, Vores forbemeldte Etats-Raad *Hansen*; og for den Grønlandske, Vores Justits-Raad *Hartvig Marcus Frisch*.

2.

Directionen skal forestaae og bestyre den heele Handel overhovedet, samt overlegge og beslutte alt hvad derhen hører, saaledes som det, efter Omstændighederne, nyttigst befindes, og til den Ende forsamle sig saa ofte Nødvendigheden udkræver. Den authoriserer Handelens Hoved-Bøger, Journaler, Casse-Bøger og Referat-Protocoller. Skulde noget forefalde, hvori Directionen kunde finde betænkeligt selv at giøre Udslag, bliver saadant Os allerunderdanigst at forestille, og Vor allernaadigste Resolution derom at indhente: Men som intet Nyt og Vigtigt maa settes i Værk uden Directionens Forevidende, saa bliver den og, naar den efter bedste Indsigt og Skionsomhed vedbørligen haver overlagt, og i den Protocoll, som for dens Deliberationer skal holdes, besluttet en Sag, fri for alt Ansvar og Tiltale, hvad enten Udfaldet deraf maatte blive lykkeligt og fordeelagtigt for Handelen, eller ikke. Skulde noget Magtpaaliggende saa pludselig indtreffe, at det ey kunde taale at opholdes indtil den heele Direction kan blive samlet, tillade

Vi allernaadigst, at de af dens Lemmer, som da ere tilstæde, maae efter Overlæg med Administrationen afgiøre saadant.

3.

De administrerende Directeurer skulle, under Directionens Opsyn, have den særdeles Bestyrelse af alle løbende Forretninger ved Comptoirerne, Pladsene, Pakhuusene og Skibene, enhver ved sin Handel, hvilke Forretninger Directionen, efter Omstændighederne, nærmere bestemmer ved et Reglement. De authorisere de fornødne Bøger saavel for Betienterne ved Pladsene og Pakhuusene, som for Handels-Betienterne i vedkommende Lande. De skulle ligeledes besørge, at alt det behøvende, være sig til Handelen eller Skibenes Udrustning, bliver anskaffet i rette Tiid paa billigste Vilkaar og af forsvarlig Godhed, samt alle saavel til Udskiibning til vedkommende Lande bestemte, som derfra hidbragte, Varer paa bedste Maade bevarede, og til meest mulig Fordeel udbragte. Til den Ende skulle Handelens samtlige Betiente, saavel ved Comptoirerne, som ved Pladsene og Pakhuusene være forbundne til, uvegerlig at rette sig efter hvad dem paa Handelens Vegne af de administrerende Directeurer, hver ved sin Handel, eller alle samtlig, bliver befalet.

4.

For at Forretningerne i det øvrige kunne altid have des ordentligere Fremgang, skal den Grønlandske Handel paa den eene Side, ligesom paa den anden den Islandske, Finmarkske og Færøiske (hvilken sidste ellers, saalænge Vores Etats-Raad *Hansen* beholder dens Administration, bestyres paa samme Maade som hidindtil) have hver sit eget Comptoir til Bogholderie og Correspondence, samt egne Referat-Protocoller, for de Sager, som behøve at behandles skrivtlig. De 3de administ-

ministrerende Directeurer, (eller i det mindste 2de af dem, naar de ey kunne være alle tilstæde,) afgiore samtlig alle de løbende Sager, saavidt de af Directionen ere dem overladte, som komme under Deliberation ved Protocollen; og hvad de i deres Forsamling beslutte, indtegnes, af den administrerende Directeur ved hver Handel, i den Referat-Protocol, som hører til samme, og underskrives af dem alle, hvorpaa enhver, for sin Handel for sig, besørger Expeditionerne, som de og alle underskrive. Vigtige Sager, som ikke kunne regnes til de løbende, extraheres i Overeensstemmelse med 2 Art. i en egen Protocol, for at foredrages Directionen, og derpaa at indhente dennes Resolution. Og hvad Administrationen da, i Kraft af det i 3 Art. ommeldte Reglement, eller af Directionens Resolutioner, beslutter og foranstalter, derfor bliver den ligeledes frie for alt Ansvar og Tiltale, hvorledes det end maatte udfalde.

5.

Alle de Betiente ved disse Handeler, som enten nu af Stats-Balance-Directionen ere ansatte, eller tilforn have været antagne, være sig i Kiøbenhavn, eller i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, forblive i Tieneſten, med saadan Løn og Rettigheder, som de hidtil havt have, saalænge de findes duelige og begvemme; Men derimod blive de pligtige til at underkaste sig de Forandringer i Forretningerne, som Directionen, efter Omstændighederne, maatte finde fornødne; Ligesom samme og herved allernaadigst forbindes Rettighed til, baade at give de Instructioner, som Handelens-Betiente allerede have, hvad Indretning og Bestemmelse der maatte eragtes at være passeligst, saavelsom at forsyne med Instructioner de af Betienterne, som endnu ikke maatte have samme, og at afskeedige de Betiente, som maatte findes ulydige eller forsømmelige i deres Embede, og andre duelige i deres Sted at antage. Og skulde Fornødenheden i Tiden udfordre flere Betiente,

tiente, end nu ere ansatte, skal Directionen allernaadigst være bemyndiget til at antage dem, og bestemme for enhver en passende Løn, efter hans Tieneſtes og Forretningers Beskaffenhed.

6.

Til forbemeldte Handels- og Fiskefangsts-Drivt ville Vi Allernaadigst have bestemt en Fond eller Capital af To Millioner Rigsdaler, hvortil saavidt den Islandske, Finmarkske og Færøiske Handel angaaer, ere at regne: disses samtlige Eyendomme af Grunde, Bygninger, Inventarier, Vare, samt udestaaende Fordringer saavel i Kiøbenhavn og paa fremmede Steder, som i Island, Finmarken og Færøerne, tillige med de 47 Skibe, som den Islandske og Finmarkske Handel for nærværende Tiid eyer. Saavidt den Grønlandske Handel angaaer, er at regne til forbemeldte Fond alt hvad forrige Grønlandske Handel og Fiskefangst til ultimum April sidstafvigte haver været tilhørende, af Chalupper, Fadeværk og allehaande Fleth-Sorter til Hval- og Robbe-Fangst, saavelsom Tran-Brænderiet og Bødkeriet paa Christianshavn, med dertil hørende Grunde, Inventarier og Bygninger af Tranbakker og andet. Videre er hertil at regne 11. Colonier i Grønland, nemlig: **Julianeshaab, Friderichshaab, Gothaab, Sukkertoppen,** (som nu forfløttes til et bequemmere Sted) **Holstensborg, Egedesminde, Christianshaab, Jacobshavn, Rittenbenk,** (som forflottes til Svarte-Vogel-Bay) **Omenak** og **Upernavik,** samt de 3 de Loger **Fiskenæsset, Godhavn** og **Claushavn,** med alle dertil hørende Bygninger, Inventarier, Vare-Beholdninger og udestaaende Fordringer; og endelig 19 Skibe, som ere bygte og indrettede deels til Hval- og Robbe-Fangst, og deels til Fart paa Colonierne i Grønland, nemlig:

Cron-

Kronprindsenshaab, drægtig	122	Commerce-Læster
General Eichstædt =	117	= =
Baron Krag Juel Wind =	114½	= =
Geheimeraad Schack Rathlov =	113	= =
Kongens Gave = =	105	= =
Nepisene = = =	77½	= =
Conferentsraad Prætorius =	75½	= =
Rittenbenk = = = =	74½	= =
Disco = = = =	74	= =
Sukkertoppen = = =	74	= =
Friderichshaab = = =	73	= =
Gothaab = = =	73	= =
Omenak = = = =	72	= =
Island = = = =	76	= =
Holstensborg = = = =	70½	= =
St. Peder = = = =	70	= =
Godhavn = = = =	60	= =
Lovisenborg = = = =	55	= =
Thaasinge-Slot = = =	50	= =

med alt dertil hørende Inventarium af hvad Navn nævnes kan, hvilket altsammen (tilligemed alle de til Grønlands Beseiling samt Hval- og Robbe-Fangsten hørende Brevskaber og Protocoller) nu overgaaer til de med den Grønlandske Handel og Fiske-Fangst foreenede Handeler, eft er den Priis, hvortil det er ansat i forrige Grønlandske Handels Bøger; hvorefter den nu stiftede Grønlandske Handel tilfalder alt det, som i indeværende Aar maatte hiembringes af Fangsten under Spitsbergen og i Strat-Davis, saavelsom af Handelen ved Colonierne og Logerne i Grønland; hvorimod den forrige Grønlandske Handel beholder for sig, hvad endnu maatte være forhaanden af Tran, Barder, eller andre forrige Aars Producter fra Grønland og Spitsbergen. Men om disse samtlige Eiendomme, efter forbemeldte Ansiag, ikke kunne udgiøre den

bestemte Capital af 2 Millioner, ville Vi Allernaadigst tilskyde det Manglende af Vores Cassa: Og skulde disse 2 Millioner ikke findes tilstrækkelige til forbemeldte Handelers og Fiskeriers Drivt, skal det være Directionen Allernaadigst tilladt til det Manglende at optage et Laan, mod lovlig Rente, indtil een Million.

7.

Ligesom hver af de foreenede Handeler, efter 4 Artikel, haver sit eget Comptoir og Bogholderie, saa bliver der, for Ordens Skyld, og at det altiid sikkert kan vides, hvad og hvor meget af den udkommer, 2 Bogholdere og 1 Casserer, den eene Bogholder for den Grønlandske Handel og Fiskefangst, og den anden som hidindtil for den Islandske, Finmarkske og Færoiske Handel og Fiskerie. Til daglige Udgivter tillades Cassereren at have en Summa af 4000 Rigsdaler under sin Bevaring, hvorfor han stiller Caution, hvis Beløb Directionen bestemmer efter Befindende. Alt hvad meere indløber af reede Penge, deponeres strax i Banquen, hvor Handelens Hoved-Casse altiid skal være, og hver Handel derfor tage sit Folium sammesteds; og paa det, som saaledes er deponeret, maa intet assigneres, m d mindre Assignationen i det mindste af 2 af de administrerende Directeurer er underskreven, og af Cassereren parapheret. Ved hvert Aars Udgang uddrages, saasnart skee kan, af hver Handels Bøger en General-Balance, som forelegges Directionen, tilligemed en oplyselig Forklaring om Handelens da værende Forfatning, samt Vinden og Taben, saaledes at Handelens heele Tilstand deraf tydeligen kand erfares. Med Overskud eller Tab forholdes, som siden nærmere anordnes. Men for at kunne, uden videre Byrde for Hoved-Casserne, bestride saavel de nu paa hver af Handelerne hæftende, eller hereefter faldende Pensioner, som Pleye og Kuur for dem, der i een eller anden Maade kunne komme til Skade i Tieneften, behol-

beholder den Islandske, Finmarkske og Færoiske Handel, til saadant Brug, den Beholdning, som sammes Fattig-Casse havde til forrige Aars Udgang; ligesom forrige Grønlandske Handel overdrager til den nu værende, en, imod de Eiendomme, som fra samme overgaae forholdsmæssig Andeel af sin Fattig-Casses Beholdning.

8.

Revisionen saavel af de foreenede Handelers Hoved- og Bi-Bøger, som af Handels-Betienternes Regnskaber i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, besørges ved et af Os allernaadigst anordnet Revisions-Comptoir, som under Directionens Opsigt foreenes med Handelerne; og Vi ville efterdags, som hidtil, lade Revisor og hans beskikkede Med-Hielpere betale deres Gager af Vores Casse ved Stats-Balance-Directionen. Revisor fører al den Correspondence, som reyser sig af Antegnelserne og deres Decision, paa det samme altiid kan være vedbørligen adskilt fra, og ikke blandes med, den øvrige, til Handelens Bestyrelse egentlig hørende Brevveksling. Antegnelserne i Handelens Hoved- og Bi-Bøger, saavelsom i det Regnskab, som Vores Etats-Raad *Hansen* nu aflegger for den Færoiske Handels Administration i Kiøbenhavn, decideres af Directionen. Men for Handels-Betienternes Regnskaber i vedkommende Lande ville Vi Allernaadigst være betænkt paa at anordne en Decisor, dog paa den Maade, at de Poster, som han ikke maatte tiltroe sig paa egen Haand at afgiøre, udsettes til Referat for Administrationen, som endeligen afgior og deciderer samme; med mindre den maatte finde nogen Post saa vigtig, at samme behøvede at extraheres til Referat i Directionens Protocol, for at afgiøres ved dens Decision. Men de Decisioner, som, enten paa den eene eller den anden af de foreskrevne Maader, fældes udi Handelens Regnskabs-Sager, blive, for vedkommende Decisorer, frie for alt Ansvar, saint Paaanke for Lov og Dom.

9.

Den ved dette Vort Allernaadigste Reglement stiftede Handel beholder eene Rettighed, i forbemeldte 30 Aar, til at handle saavel paa Grønland, som Island, Finmarken og Færøerne med dertil liggende smaa Øer, ingen undtagen, saaledes som denne Rettighed, ved de nu gieldende Allernaadigste Forordninger og Forbudde imod andre, allerede findes bestemt, samt Ret til at drive Hval- og anden Fiskefangst sammesteds: I hvilket alt Vi Allernaadigst ville paa det kraftigste haandhæve og beskytte Handelen, med saadanne Friheder, Rettigheder, og Herligheder, som Vi finde passende med det ved denne Indretning Allernaadigst tilsigtede Øyemeed; samt, i saadan Henseende, lade den, efter Ansøgning, igiennem Vore Collegier, meddeele alle til dens Skibes og Ladningers Sikkerhed, efter Anordningerne udfordrende Søe-Passe, naar fra dens Side, paa anordnet Maade, beviises og certificeres, at Skibene ere den tilhørende, og at de gaae enten for dens egen Regning, eller paa Fragt; i hvilket Tilfælde saavel Skibene selv, som disses Ladninger, skulle aldeeles ubehindrede, og uden noget Ophold eller Anholdelse, fortsette deres forehavende Reiser; ligesom de og, uden Directionens Villie eller Tilladelse, ikke skulle blive, være sig i Krigs- eller Freds-Tider, anholdte eller anvendte til andet Brug, end de af Directionen ere bestemte til.

10.

Ligesom det er Vores Allernaadigste Attraae, at Handelen og Fiskefangsten i forbemeldte Vore Lande, saavidt muligt er, skal forbedres og udvides; saa ville Vi og, at den ved dette Vort Reglement stiftede Handel ey alleene skal holde de allerede havende, og de nu til samme overgaaende Hvalfanger- og andre Fisker-Skibe i vedbørlig Stand, men og, saavidt Leiligheden kan tillade, søge at formeere samme, ved at bygge nye Tiid efter anden; til hvilken Ende Vi Allernaadigst

digst ville lade Handelen af Vores Cassa udbetale i Bygnings-Præmie af hvert Skib, som den i Vor Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn lader bygge af ny til Hval-, Robbe- og Torske-Fangst, eller til anden Fart, 16 Rigsdaler, og af hvert Skib, som den lader bygge paa andre Steder i Vore Riger og Lande, 8 Rigsdaler pr. Commerce-Læst, naar saadanne Skibe efter Forordningen af 18 Martii 1776. ere bygte og indrettede til Defensions-Skibe; men over Hovedet 10 Rigsdlr. pr. Commerce-Læst, om ikke; naar ellers Skibene bygges i Kiøbenhavn og til Handelens eget Brug; samt desuden en Præmie af 10 Rigsdaler pr. Commerce-Læst for hvert Skib, som aarlig udreedes paa Hval- eller Robbe-Fangst eller paa Torske-Fiskeriet; hvilken Udreednings-Præmie ligesaavel skal strække sig til de paa Vinter-Fangst i Strat-Davis udgaaende Skibe, som hine, der udgaae om Foraaret paa Hval-, Robbe- eller Torske-Fangst.

II.

I Hensigt til Handelens Drivt og Udvidelse i Grønland, Island, Finmarken og Færserne, ville Vi ligeledes ey alleene, at de der nu havende Anlæg til Handel skulle holdes ved Magt, men endog formeeres, saavidt dette maatte findes tienligt. Til hvilken Ende Directionen herved Allernaadigst bemyndiges til, naar og hvor den maatte bringe i Erfaring, at saadanne nye Anlæg, være sig til Handel, Fangst, eller Fiske-Virkning, maatte kunne blive nødvendige, eller nyttige, til at befordre Næring og Handel paa visse Strækninger meere end før, da at anlægge samme af nye, ligesom og at forflytte de nu værende Anlæg til bequemmere og fordeelagtigere Steder, saavidt Fornødenheden det maatte udkræve. Dog naar nye Colonier eller Loger skulle oprettes i Grønland, maa os, som hidindtil, derom i Forvejen giøres allerunderdanigst Forestilling, og Vores Allernaadigste Tilladelse dertil indhentes. I hvilket Tilfælde Vi da, af Vores Casse Allernaadigst ville lade ud-

betale de paa saadanne nye Colonters eller Logers Anlæg medgaaende Omkostninger, efter rigtig, og af Administrationen attesteret Regning.

12.

For Grønlands Besejling og Providering, samt Missionairers og Catecheters Underholdning ville Vi, i Anledning af de mellem Vort Missions-Collegium og forrige alminbelige Handels-Compagnie i Aarene 1750 og 1751 sluttede Foreeninger, allernaadigst lade i December Maaned hvert Aar af Vores Casse udbetale for hver Colonie 600 Rdlr., og for hver Loge 300 Rdlr. Men hvad Missionairer, Catecheter, eller andre Missionens Betiente oppebære ved Handelen i Grønland, uden for det, dem af samme er betinget, betales Handelen, som hidindtil, af Missions-Collegio, efter derover indsendende attesterede Regninger. Med Erstatning for nye Missioners Anlæggelse forholdes ligeledes, som hidindtil er skeet i lige Tilfælde.

13.

Med de Mæhriske Brødre i Grønland forbliver det i alle Maader fremdeles som hidindtil, og saaledes, som det ved Vort Danske Cancelies Foranstaltning af 22 Martii 1777. nærmere er bestemt. I øvrigt have de i Overeensstemmelse med Vore Allernaadigste Anordninger, som enten ere eller herefter blive givne, til Landets og Handelens Bedste, at drage al Omsorg for, at de til deres Meenigheder hørende Grønlændere holdes saavel til al mulig Orden i deres Huuse, som til Flid og Stræbsomhed i deres Næring.

14.

Ligesom Vi hidindtil have Allernaadigst føiet de Anstalter, at de til Hval-Fangsten og Fiskerierne fornødne Søe-Folk ikke skulle udskrives til Vores Flode og anden Søe-Krigs-Tieneste uden i yderste Nødsfald; saa ville Vi og Allernaadigst

digst lade den nu stiftede foreenede Handel vederfares den samme Skaansel, saalænge dette Reglement vedvarer; til hvilken Ende Vi Allernaadigst ville befale Vort Admiralitets-Collegium, endog i de Tilfælde, naar Udskrivning skeer til Vores Flode, at drage Omsorg for, at Handelen kan blive forsynet med det til dens Hvalfanger-, Fisker- og Handels-Skibe behøvende Mandskab, naar sammes Antal fra Handelens Side opgives: Og da Nødvendigheden udfordrer, at Hvalfanger- og Fisker-Skibene skulle være forsynede med duelige og øvede Folk saavel til at føre Skibene selv, som til at drive Fangsten; saa ville Vi og, at de fra Fangsten hver Gang tilbagekommende Folk, saa meget muligt er, skulle forskaanes for Udskrivning til Vores Søe-Tieneste, naar de paa den allerede anordnede Maade ere forsynede med Beviiser fra Handelen (hvilke ellers alle, som antages til denne Fart, bør have) at de ere antagne til nye Reiser.

15.

Alle Commandeurer, Skippere og Skibsfolk, som ere antagne til Fart paa Handelens Skibe, være sig i Vores Danske Provindser, eller i Hertugdømmene, maae, naar de i saadant Ærende foraarsages at reise til Lands til Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn, eller tilbage igien, være befriede for at tage Vognmands Vogne, og derimod, upaatalt af Vognmands-Laugene nu eller i Fremtiiden, have Frihed til at tage hvad Vogne, de bedst kunne bekomme, samt overalt passere frie, naar de med Beviis fra Handelen godtgiøre, at de enten reyse til Kiøbenhavn, for at tiltræde Tieneste ved samme, eller hiem igien, naar deres Tieneste eller Forretninger for den Gang ophøre. Dog have de, naar de reise fra Kiøbenhavn, at forevise de Passer, som dem gives af Handelen, for Ober-Præsidenten, som samme uden Betaling paategner; hvorefter de passere frit og ubehindret; alleene at de

holde

holde sig de Forsigtigheds-Regler, som ere eller blive foreskrevne, i Anledning af indrykkende Qvægsyge, eller andre smitsomme Sygdomme, vedborligen efterrettelige.

16.

Hvad Søefarende og Haandværks-Folk, der maatte indkomme fra fremmede Steder, til denne Handels-Tieneste, og indtræde i samme, nyde, saalænge, de derudi forblive, lige Rettighed og Beskyttelse, som Vore egne her boesatte Undersaatter, uden at maae i nogen Maade hindres i Tieneſten, eller tages derfra. Overalt skulle og Handelens Folk og Betiente, baade her og i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, saavelsom de der fare paa Handelens Skibe, saa længe de staae i Tieneſten, samt deres i Vore Riger og Lande bosatte Hustruer, være frie og forskaanede for borgerlige Besværinger, saa længe de ikke drive anden borgerlig Næring.

17.

Hvad Haandværks-Folk, af Bødkere og andre, Handelen maatte behøve til dens og Fiskeriernes Fortsættelse og Drivt, maa den antage og bruge, aldeles uformeent af Laugene i Kiøbenhavn eller andre, saa længe slige Haandværks-Folk ikke arbeide andensteds, end paa dens Pladse og i dens Pakhuuse, og ikke forfærdige andet, end hvad der behøves til Handelen, Fiskefangsten, Skibs-Byggeriet, og Skibenes Udrustning.

18.

Naar nogen, paa Handelens Hvalfanger- eller Fisker-Skibe farende, som enten selv har været boesat i Hertugdømmene, eller hørt til en der boesat Familie, skulde i Handelens Tieneste afgaae ved Døden, haver Directionen Rettighed til, uden Deeltagelse af Staden Kiøbenhavns Skifte-Jurisdiction,

at

at lade hans Efterladenskab imod behørig Rigtighed udlevere til Arvingerne, alene at dette skeer med dens Skifterets Forevidende, under hvilken den Afdøde hørte forend han gik i Tieneften, paa det Arven kan, efter Loven, komme til rigtig Deeling; Ligesom Vi og ville have alt saadanne Afdødes Efterladenskab, som udføres til Vores tydske Provindser, Allernaadigst fritaget fra al Afkortning af 6te og 10de Penge. Naar derimod nogen Handels-Betient ved Colonierne eller Logerne i Grønland afgaaer ved Døden, og efterlader sig umyndige Arvinger, skal Directionen være i Oberformynderes Sted, og imodtage i Handelen den dem tilfaldne Arve-Capital, imod 4 pro Cento aarlig Rente, indtil de bliver myndige og kunne modtage den, da den igien til dem skal udbetales.

19.

Alle til Grønlands, Islands, Finmarkens og Færøernes Beseiling, samt Hvalfanger- og Fisker-Skibenes Udrustning behøvende Varer, have Vi, saavel ved Indgaaende som Udgaaende allernaadigst fritaget for Told i Øresund, Belterne og Kiøbenhavn, saavelsom for Consumtion, Accise, og alle andre ordinaire eller extraordinaire Paalæg, som nu ere, eller herefter maatte vorde paabudne. Paa alle indenlandske Fabrik- eller Manufactur-Varer, som Handelen lader udføre, enten til disse Lande, eller fremmede Steder, og hvorpaa Præmier enten allerede ere, eller maatte vorde bevilgede, ville Vi lade samme Allernaadigst godtgiøre af Vores Casse de paa et hvert Slags allerede fastsatte eller herefter fastsettende Præmier.

20.

Jligemaade ville Vi Allernaadigst have de fra Grønland, Island, Finmarken og Færøerne hidbringende, og herfra igien til indenrigske eller fremmede Steder, udbringende Varer, saavelsom den Tran, der bliver udbrændt af det Hval- og Robbe-Spæk, som hiembringes fra Grønland, eller fra Fangsten, til Kiøbenhavn, fritagne fra Told, Consumtion, Accise og alle nu værende eller tilkommende Paalæg, af hvad Navn nævnes kunne, alleene med den Undtagelse, at der af de Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færøiske Varer, som herfra igien udskibes til fremmede Steder, betales ved Udskibningen 1 pro Cento Recognition af deres Værdie.

21.

Alle Skibe, som disse foreenede Handeler ere tilhørende, skulle, naar de fare for sammes egen Regning, eller bringe Varer til eller fra Grønland, Island, Finmarken og Færøe, saavelsom, naar de udføre disse Landes Producter, enten directe derfra eller fra Kiøbenhavn til fremmede Steder, Allernaadigst være befriede paa alle Steder i Vore Riger og Lande for Havne-, Laste- og Ranzon-Penge, samt for alle Afgivter i Sundet og Belterne, de sædvanlige Fyhr-Penge alleene undtagne. Og saavidt disse Handeler, i Anledning af deres Varers Udskibning til Spanien, Middelhavet, eller andre sydlige Farvande, maatte finde Speculation paa at hiemføre nogle fremmede Varer, som ellers ere tilladte i Vore Riger og Lande at indføres, skal det være dem Allernaadigst tilladt at indføre samme, med den Ret og Friheder, hvilke Commerce-Forordningen og Told-Anordningerne Allernaadigst

have

have bestemt; dog at Handelerne derpaa nyde vedblivende Oplags-Frihed, uden Hensigt til Qvantitæten; Hvad som da af disse Varer bliver udført til udenrigs Steder, bliver fri for alle Told-Afgivter; men hvad som forbliver i Landet, fortoldes efter Anordningerne.

22.

I Hensigt til Vægt og Maal, samt Auctioners Holdelse, saavelsom med at Handelerne selv, uden at bruge Justeer-Kammeret, besorge Justeeringen af deres Tran-Tønder, forholdes fremdeles ligesom hidindtil; Dog maae Tran-Tønderne, for Efterretligheds Skyld, være forsynede med Handelens Mærke, og den være ansvarlig til, at Alting med Maal, Vægt, og Justeering saaledes forrettes og tilgaaer, som det ved Anordningerne Allernaadigst er bestemt: Ligeledes maa Directionen ved Handelernes egne Betiente lade besorge Waterskouts-Embedet for alle deres Skibe, udfærdige Rullerne over Mandskabet, samt lade foranstalte alt det behovende i Hensigt til sammes Forhyring.

23.

Videre skal det være disse foreenede Handeler Allernaadigst tilladt, til alle Documenter, som for samme udfærdiges, og deriblandt til Clareringerne ved Told-Stederne, at betiene sig af ustemplet Papiir, saaledes, at deslige Documenter, naar de alene af de rette vedkommende, hvert efter sin Beskaffenhed, ere udstedte og underskrevne, skulle paa alle Steder, og i al Rettergang være lige saa gyldige, som om de paa stemplet Papiir vare udfærdigede.

24.

Hvad Metaller og Mineralier, der maatte findes i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, ville Vi allernaadigst have Handelen overladt at anvendes til sammes meest mulige Nytte og Fordeel imod billig Betaling for Arbeidet til dem, som opgrave eller føre saadant til Vedkommende Handels-Pladse. Dog bliver dem, der eye Grunden paa de Steder, hvor saadant falder, denne deres Eiendom i alle Maader forbeholden, saa at Handelen maa have Grundens Brug i deres Minde. Saltværket paa Reykenæs i Island ville Vi derimod indtil videre have Os allernaadigst forbeholdet; Men det derved faldende Salt modtager Handelen fremdeles paa den allerede vedtagne og af Os allernaadigst approberede Maade.

25.

Handelens egne Skibe, hvad enten de fare paa Hval-, Robbe- og Torske-Fangst, eller paa anden Fart, tillade Vi allernaadigst fremdeles at beholde det Split-Flag, som de hidtil have ført, og som er af mørkere Dug, end det, der er anordnet for Vores Flode; og ligesom den forrige Grønlandske Handel haver ladet forfatte, for Hvalfanger-Skibene, særdeles Skibs-Artikle, hvilke af Os allernaadigst ere blevne approberede; Saa skal det og være disse foreenede Handeler allernaadigst tilladt, at forfatte Skibs Artikle for deres andre Skibe, hvorhen de end seile, og til hvad Brug de end ere bestemte; paa hvilke Artikle Vi og, naar Directionen saadant allerunderdanigst ansøger, ville meddele Vores allernaadigste Approbation.

26.

For Islands Beseiling betales fremdeles, ligesom nu, ved hvert Aars Udgang til Vores Casse 7000 Rigsdaler Courant, og for Færøernes, efter det imellem Vor Stats-Balance-Direction og Finance-Collegium sidst vedtagne, 5500 Rdlr. Courant. Men Vore Landskylds-Rettigheder i begge Lande, som indlegges i Handelen, betales desuden for sig, og det i Færøe, efter den Taxt, som hidtil haver været, men i Island med 7 Rdlr. 18 Skill. Courant for hver Skippd. Fisk, men for 1 Alen Vadmel 12 Skill., for 1 Par Hoser 7 Skill., for 1 Tønde Lax 6 Rdlr., for en Tønde Smør 9 Rdlr., samt for 1 Tønde Tran paa 120 Potter 7 Rdlr. 90 Skill., altsammen i Croner; Derimod beholder Handelen fremdeles, paa samme Maade, som hidindtil, saavel Jordebogs Indtægterne, som øvrige visse og uvisse Afgivter af Westmannøe, mod derfor at svare til Vores Casse 200 Rdlr. Croner i aarlig Afgivt.

27.

Ligesom de Islandske, Finmarkske og Færøiske Handeler i Almindelighed fortfare i den samme Forfatning, i hvilken de hidtil have været, saa vedblive de og, den nu stiftede Foreening uagtet, alle de Accorder og Contracter Handelen vedkommende, som de allerede have sluttet og indgaaet, inden Foreeningen skeede; ligesom og den Grønlandske Handel, uagtet den nu foreenes med hine under fælles Direction, forbindes til de Accorder og Contracter om alle de i Aar behovende Fornødenheder til forestaaende Expedition til Vinter-Fangsten, være sig til Skibenes eller til Vedkommende Coloniers Providering, som forrige Grønlandske Handels- og Figefangsts-Direction maatte have sluttet.

28.

Da disse foreenede Handeler have saa mange Skibe, og Beskaffenheden af disses Bestemmelse er saa meget ulige, at Farligheden for det heele ikke kan eragtes at være større end saa, at Handelen selv, ved at beregne Præmier af dens Skibe og Varer paa en Soe-Assurance-Conto, billig maa formodes altiid at kunne have rigelig Erstatning, om et eller andet Skib eller Ladning skulde forulykkes: saa bliver Directionen herved allernaadigst bemyndiget til, at lade dens Skibe og Ladninger, ligesom hidindtil, gaae for Handelens egen Risico, uden at den, ved indfaldende ulykkelige Hændelser, derfor i nogen Maade forbindes til Ansvar. Derimod er dog Directionen ingenlunde formeent, at lade et eller andet af Handelens Skibe eller Ladninger assurere, naar den, enten i Betragtning af saadanne Ladingers Værd, eller andre Omstændigheder, maatte finde det betænkeligt at vove samme uassurerte; Men da Vor allernaadigste Villie og Hensigt til det almindelige Bestes Befordring er stilet derpaa, at denne Handel ey alene maa blive varig, men og med Tiden endnu mere tiltage og udvides, saa skal hvad der overskyder paa Handelens Assurance-Conto, blive staaende derpaa, og alleene anvendes deels til at afbøde hvad Tab i Tiden uventelig kunde indtreffe, og deels til at kunne saa meget vissere holde de nu havende og herefter anskaffende Skibe i fuldkommen Stand.

29.

I øvrigt ville Vi allernaadigst have saavel Handelen selv, og dens Betiente, som Indbyggerne i Vore Lande, Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, indbyrdes og hver for sig haandhæve-

hævede ved de Rettigheder og Friheder; som dem ved andre endnu gieldende allernaadigste Anordninger allerede ere forundte, saavidt de ved dette Vort allernaadigst Reglement ikke udtrykkelig ere bestemte; Ligesom Vi allernaadigst have Os forbeholdet, at giøre hvad nærmere Anordninger Omstændighederne i sin Tiid maatte vise at blive fornødne, saavel til Nærings-Væsenets Forbedring og Opkomst i disse Lande selv, som Handelens deraf flydende indvortes Forfatning og Drivt, i Overeensstemmelse med Stedernes Beskaffenhed, og der iblant i sær med deres Beleilighed til fordeelagtige Handels Producters Anskaffelse; Da det for Handelen bliver en Pligt, ogsaa paa sin Side at række saadanne Vore allernaadigste Foranstaltninger Haanden, som i lige Grad sigtende til dens sande Fordeel, samt til disse Landes Velfærd og Vore Staters Bedste.

30.

Da Directionen ikke bliver lønnet af Handelen, nyde de fire Directeurer, som et Honorarium, til lige Deling indbyrdes 1 pro Cento af det ved Handelen hvert Aar udkommende Overskud. De Directeurer, som alene ere administrerende, nyde ligeledes begge tilsammen ¼ pro Cento, og Cassereren og Bogholderne ligeledes tilsammen ¼ pro Cento, som en Opmuntring til Strøbsomhed og Fliid i Tieneſten, da de ingen privat Handel maae føre.

Saavel Directeurernes, som Betienternes Gager og Lønninger ved Handelen her, fritage Vi allernaadigst fra al Afkortning, hvilken Fritagelse fra indeværende Aars Begyndelse

af,

af ogsaa skal strække sig til samtlige Handelens Betiente i Grønland, Island, Finmarken og Færoerne.

31.

Da Vi ellers ved disse Handelers Foreening, foruden Handelens Forbedring og Udvidelse, samt Vore Staters deraf flydende Flor, have den allernaadigste Hensigt, at Vore kiære og troe Undersaatter, saavel i indbemeldte Lande selv, som andre Vores Stater, kunde ogsaa umiddelbar høste Fordeel af denne Vor Stiftelse: Saa ere Vi allernaadigst blevne til Sinds, i sin Tid at ville tillade, at enhver af forbemeldte Vore Undersaatter, som dertil maatte have Evne og Lyst, maae tage Deel og indsette Penge i denne foreenede Handel, imod derfor at bekomme, ved Vores Stats-Balance- og Ober-Skatte-Direction, saa mange Actie-Breve, stilede paa Ihændehaveren, samt udstedte og underskrevne af Directionen, som den indsatte Capital er stor til; i hvilken Henseende Handelens Fond fra 1. Januarii indeværende Aar at regne, er inddeelt i 20,000 Deele, eller Actier, hver paa 100 Rigsdaler, og til ydermere Sikkerhed for dem, som i sin Tiid maatte indskyde Penge i denne Handel, guarantere Vi dennem hermed engang for alle i foranførte 30 Aar Fire pro Cent aarlig Rente af samme, saaledes, at, naar den aarlige Vinding ved disse Handeler ikke var saa stor, at den beløb sig 4 pro Cent af det heele Indskud, Vi da af Vores Casse ved Stats-Balance-Directionen vil lade samme supplere.

32.

Handelens Bøger og Regnskaber sluttes ved hvert Aars Udgang, og i April Maaned 1783, holdes for første Gang,

og

og siden Aarlig i samme Maaned, en General-Forsamling, til hvilken at bivaane Interessenterne i Forveyen i Aviserne, og ellers paa udfordrende Maade indkaldes. I denne General-Forsamling, hvorved Directionen bør være tilstæde, skal, foruden en omstændelig Forklaring og Efterretning om Handelens Tilstand i alle sine Deele, fremlægges af Administrationen en af Handels-Bøgerne uddragen og af samme til Beviis om Rigtigheden attesteret og underskreven Balance, hvoraf de foreenede Handelers Overskud i det næstforløbene Aar tydelig og med Overbeviisning kan erfares; Skulde det nu ved denne Leilighed befindes, at dette Overskud overstiger 4 pr. Cento, skal det saaledes overskydende, oplegges til Handelens Fond, og anføres paa en særskilt Vindens- og Tabens-Conto, indtil det er steget til 100,000 Rigsdaler, da dem, som have indskudt Penge i Handelen, endnu tillegges 1 pr. Cento Interesse af deres indsatte Capitaler, saaledes at de da nyde deraf 5 pr. Cento. Paa samme Maade forholdes, naar Overskuddet atter er steget til andre 100,000 Rigsdaler., da de, som have indskudt Penge, igien nyde 1 pr. Cento meere, og altsaa 6 pr. Cento af deres Capitaler. Saaledes fortfares med at legge Overskuddet til Handelens Fond: Men om og hvorvidt Interesserne af de indsatte Capitaler, ved hver 100,000 Rigsdaler, som saaledes vindes, skulle end videre forhøves, naar de eengang ere stegne til 6 pr. Cento, ville Vi allernaadigst have overladt Directionen at bestemme, efter de da for Haanden værende Omstændigheder. Skulde derimod noget Aar indtreffe, at der ikke blev vundet saa meget, at 4 pr. Cento af de indskudte Capitaler kunne deraf udreedes, tages det Manglende af Handelens oplagte Overskud, hvorefter da de af dette sidste svarende Interesser maae rette sig; Dog at de, som have indsat Penge i Handelen, altiid nyde, i Følge Vores

forbemeldte allernaadigste Guarantie, 4 pr. Cento af deres Indskudde.

33.

Mod Enden af de for denne Handels Vedvarenhed fastsatte 30 Aar, skal Directionen og Administrationen i denne Henseende sammenkalde samtlige Interessentere, at de kan tage i Overveiende og fatte en Beslutning, om de da maatte ville fratræde Handelen, eller giøre allerunderdanigst Ansøgning om fremdeles at vedblive samme, hvilket sidste da vil ankomme paa, hvad der allernaadigst maatte findes gavnligst i alle Henseender; Ved denne Leilighed giver ellers hver Actie en gyldig Stemme, og skulde Udfaldet ved de fleeste Stemmer blive for at fratræde Handelen, da ville Vi i saa Fald, lade antage alle Handelen da tilhørende urørlige Eiendomme, med dertil hørende Inventarier, for den samme Værd, som de nu til Handelen overlades, naar de efter det foregaaende findes at være holdte i forsvarlig Stand, samt efter lovlig Taxation lade udbetale hvad nye Anlæg af dette Slags imidlertid maatte være giorte: Ligesom det skal staae Directionen frit for at repartere og deele mellem Actie-Eierne det, som efter nestforegaaende Arts. Indhold er vundet i de fremfarne 30 Aar, og som en Reserve-Fond er indebeholden.

34.

Saaledes som foranført, skal det ubrødelig forholdes i de 30 Aar, som ere bestemte for denne foreenede Handel; og derudi maa ikke giøres nogen Forandring uden Vores efter allerunderdanigst Forestilling nærmere paafulgte Bevilling og Tilla-

Tilladelse, hvilken at udvirke dog skal være forbeholden Directionen, som det paaligger at besørge alt hvad Handelens sande Bedste udfordrer. Forbydendes alle og enhver derimod at handle eller derudi Hinder og Forfang at giøre. Givet paa Vort Slot Fredensborg, den 2 Julii 1781.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

Christian R.

Stemann. Erichsen. Schilden.

Wormskiold.